

Utbildningsinspektion i Enebyskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Obligatorisk särskola årskurserna 7–10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norrköpings kommun och besökt Enebyskolan den 23–24 oktober 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Enebyskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Enebyskolan intervjuades ett urval av elever, lärare och föräldrar samt rektorn. Inspektörerna besökte även lektioner i årskurs 7 och 9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Enebyskolan	Antal elever
Grundskola	357
Obligatorisk särskola	1

Källa: Skolans egna uppgifter

Enebyskolan är en 7–9-skola med 15 klasser och ca 50 personal. Personalen är indelad i fyra arbetslag och varje arbetslag leds av en lagledare. Lagledarna tillsammans med rektor utgör skolans ledningsgrupp. På skolan finns också en kommun-gemensam särskild undervisningsgrupp för elever med rörelsehinder. Enebyskolan står inför en omfattande och välbehövlig renovering som beräknas starta höstterminen 2008.

Helhetsbedömning

Enebyskolans arbete med normer och värden fungerar i huvudsak bra. Vid tidpunkten för inspektionen berättar lärare och rektor att de lägger mycket tid och energi på att skapa en god gemenskap och en god social miljö i skolan. Detta arbete ger önskad effekt och Enebyskolan upplevs av alla intervjuade som en trygg skola.

Ledning och kvalitetsarbetet på skolan är däremot i behov av förbättringsinsatser. Skolans rektor är ny och har inte hunnit ta ansvar för att genomföra de förbättringsinsatser som skolan är i behov av. Skolans nuvarande utvärderingar och bedömningar tydliggör inte i tillräckligt hög grad om de åtgärder som skolan vidtar leder till en ökad måluppfyllelse av de nationella målen för utbildningen. Detta försvårar utvecklingsarbetet. De tre senaste åren ligger skolans kunskapsresultat under eller i nivå med riket. För att kunna förbättra sina kunskapsresultat behöver skolan en noggrann och tydlig uppföljning av dessa men skolan har inte någon gemensam bild av elevernas kunskapsresultat på skolnivå i samtliga ämnen utan bara på individ- och klassnivå. Det förs inte heller i tillräcklig utsträckning skolgemensamma diskussioner om och analyser av på vilket sätt lärarnas undervisning och förhållningssätt mot eleverna påverkar resultatet samt vad man kan göra för att nå bättre resultat. Därmed går skolan miste om ett viktigt verktyg för att utveckla sitt arbete.

Skolan behöver också i större utsträckning kritiskt granska den dagliga verksamheten för att få syn på de olikheter som finns i de olika arbetslagen. För att undvika att olikheterna mellan arbetslagen och mellan lärarna blir så stora att elevernas rätt till en likvärdig utbildning kan ifrågasättas, är det viktigt att det finns en pedagogisk diskussion inom och mellan arbetslagen så att arbetslagen har gemensamma målbilder. I dessa diskussioner är det viktigt att rektor deltar aktivt för att kunna ansvara för att skolan utvecklas i riktning mot de nationella målen.

Rektor håller sig förtrogen med det vardagliga arbetet och positivt är att rektor vid Enebyskolan har ett stort stöd och är uppskattad av såväl lärare som föräldrar. Bland annat detta ger skolan goda förutsättningar att arbeta vidare med att ytterligare utveckla skolans kvalitet.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till målen i årskurs 9 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).

- Skolans skriftliga omdömen uppfyller inte författningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen)
- Skolan ger inte alla elever i behov av särskilt stöd sådant (4 kap. 1 § skollagen och 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte språkval i enlighet med författningarna. (2 kap. 17 och 18 §§ grundskoleförordningen)
- Svenska som andra språk anordnas inte i enlighet med författningarna. (2 kap. 15 och 16 §§ grundskoleförordningen)
- Skolans arbete med likabehandlingsplanen uppfyller inte författningens krav på barns och elevers medverkan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolans erbjuder inte elevens val i enlighet med författningarna. (2 kap. 19 och 20 §§ grundskoleförordningen)
- Skolans kvalitetsredovisning innehåller inte bedömning av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska och skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (3 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolans kunskapsresultat bör förbättras.
- Skolans arbete med att anpassa undervisningen efter varje elevs förutsättning och behov bör förbättras.
- Åtgärdsprogrammets innehåll bör förbättras.
- Rektorn bör ta ett större ansvar för skolans pedagogiska utveckling.
- Skolans arbete med att garantera alla elever den undervisningstiden i alla ämnen de har rätt till bör förbättras.
- Skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar: Läroplanen och de nationella kursplanerna redogör för vad alla elever ska lära sig i samtliga ämnen. Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.

I bilagan redovisas resultat för Enebyskolan årskurs 9 för åren 2005–2007 i jämförelse med riket. Utifrån de tre variablerna genomsnittligt meritvärde, andel behöriga till nationella program och andelen som nått målen i alla ämnen, är skolans måluppfyllelse under eller i nivå med riket för perioden 2005–2007. Enligt beräkningsmodellen SALSA¹ (fr.o.m. 1998) har skolans genomsnittliga meritvärde legat under det modellberäknade värdet samtliga år utom 1998. SALSA visar också att andel elever som uppnått målen i alla ämnen legat under det modellberäknade värdet samtliga år utom 2006.

Inspektörerna bedömer att skolans kunskapsresultat bör förbättras.

¹ I Skolverkets Analysverktyg för Lokala SambandsAnalyser (SALSA) jämförs skolans resultat med ett modellberäknat värde. Detta räknas fram med hjälp av vissa bakgrundsfaktorer som utifrån forskning visat sig betydelsefulla, t.ex. andel pojkar resp. flickor och föräldrars utbildningsnivå.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet inom området är av mindre god kvalitet i avseende på uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat.

Uppföljning av skolans verksamhet i samtliga ämnen

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Uppföljning sker genom att lärarna sammanställer resultat på individnivå och i vissa fall har lärarna kunskap om elevernas resultat även inom arbetslaget. Skolan följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk.

Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9. Detta måste åtgärdas.

1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,

6 (14)

- om betygskatalog förs på ett rättssäkert sätt,
- om betyg sätts enligt författningarna krav.

Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet inom området huvudsakligen är av god kvalitet med undantag för de avvikelser som finns beskrivna nedan.

Betygssättning enligt författningarnas krav

Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret ska i stället för betyg ett skriftligt omdöme om elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket ges. Av omdömet kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits.

I Enebyskolan utformas skriftliga omdömen men i flera av omdömena står t.ex. endast att ”målen för årskurs 9 ej uppnådda”. Eftersom det skriftliga omdömet är en del av elevens slutbetyg är det viktigt att elevens kunskapsutveckling framgår. Skolan upprättar inte skriftliga omdömen i enlighet med grundskoleförordningens krav vilket måste åtgärdas.

Utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en individuell utvecklingsplan skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I intervjuer med elever och föräldrar framkom att det finns skillnader i uppfattningen om hur väl utvecklingssamtalet och den individuella utvecklingsplanen stödjer elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna har tagit del av visar också en skiftande kvalitet. Det finns t.ex. planer som saknar konkreta beskrivningarna av de insatser som bör vidtas för att eleven ska utvecklas i riktning mot målen.

Inspektörerna vill peka på vikten av att skolan fortsätter det pågående arbetet med att utvärdera och utveckla de individuella utvecklingsplanerna.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,

- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att genomförandet av utbildningen i huvudsak överensstämmer med bedömningspunkterna förutom det påpekande som anges nedan.

Inflytande och ansvarstagande

Vid elevintervjuerna så väl som vid klassrumsbesök framkom att graden av elevinflytande över lärandet skiljer sig åt mellan olika lärares undervisning.

Inspektörerna vill peka på vikten av att skolan själv ser över vilket inflytande eleverna har över undervisningen så att alla elever efter ålder och mognad får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att anpassa verksamheten till elevernas behov bara delvis lever upp till intentionerna inom bedömningsområdet. Skälen till detta redovisas under rubrikerna nedan.

Inspektörerna vill dock särskilt framhålla arbetet i skolans särskilda undervisningsgrupp. Av intervjuer med elever, föräldrar och lärare såväl som inspektörernas egna intryck vid klassrumsbesök framgår att individanpassningen fungerar mycket bra.

Alla elever har en klasstillhörighet och skolan strävar efter att så mycket som möjligt av undervisningen sker i klassen. Omfattningen och vilka ämnen som förläggs i klass, anpassas efter varje elevs behov och förmåga. Eleverna får så långt möjligt samma uppgifter som övriga elever men metoder och arbetssätt för att lösa uppgifterna individanpassas. Undervisningen ges individuellt eller i grupp.

Anpassning till varje elevs förutsättningar och behov

Enligt läroplanen innebär en likvärdig utbildning bl.a. att alla elever ska ges möjlighet att nå målen för utbildningen. Vägarna till målen kan dock utformas på olika sätt med utgångspunkt i elevernas olika behov och förutsättningar.

För huvuddelen av skolans elever sker individanpassning i liten utsträckning. Omfattningen av individanpassningen skiljer sig också åt mellan olika lärare. Detta framkommer vid intervjuer, lektionsbesök och dokumentstudier. Elevens bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper används i ringa omfattning som utgångspunkt för skolans val av metoder och arbetssätt.

Inspektörernas bedömning är att skolans arbete med att anpassa undervisningen efter varje elevs förutsättning och behov bör förbättras.

Elever i behov av stöd

Enligt författningarna ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet och som riskerar att inte nå målen. I intervjuer med personal och elever framkommer att skolan har valt att prioritera att särskilt stöd ges i ämnena svenska, engelska och matematik. Detta leder till att eleverna inte får stöd i alla ämnen. Att stödet uppvisar brister tyder också det faktum på att 30 procent av eleverna i årskurs 9 inte når målen i samtliga ämnen (2007).

Alla elever i behov av särskilt stöd får inte detta, vilket måste åtgärdas.

Åtgärdsprogram

I ett åtgärdsprogram ska det enligt grundskoleförordningen framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av framgår att kvaliteten varierade när det gäller att tydliggöra skolans insatser. Det finns åtgärdsprogram där det t.ex. bara framgår att eleven ska "hämta rätt material i tid" och "använda loggboken".

Inspektörernas bedömning är att åtgärdsprogrammets innehåll bör förbättras så att de alltid tydliggör skolans insatser.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska

ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörernas bedömer att skolans arbete inom området är av god kvalitet förutom de avvikelser som anges nedan.

Likabehandlingsplan

I förordningen som trädde i kraft den 15 oktober 2006 tydliggjordes kravet på att barn och elever ska medverka i arbetet med likabehandlingsplanen.

Eneby skolans elever har inte givits möjlighet att medverka i framtagandet av likabehandlingsplanen, vilket skolan måste åtgärda.

Värdegrundsarbete och ordningsregler

Inspektörerna kan konstatera att det varierar mellan skolans klasser i vilken grad eleverna är delaktiga i skolans värdegrundsarbete. Vissa elever förstår inte meningen med olika samarbetsövningar och resonemang i värdegrundarbetet medan andra är väl insatta i syftet med dessa övningar. Inspektörerna vill peka på vikten av att skolan försäkras om att alla elever är väl införstådda med skolans värdegrundsarbete.

Kännedomen om Eneby skolans ordningsregler är i likhet med värdegrundsarbetet olika mellan olika klasser. I vissa klasser är kännedomen om skolans regler mycket god och man har även arbetat med reglerna i samarbete med hemmen. I andra klasser är kännedomen om skolans regler låg eller obefintlig. De klassrumsregler som utformats har också tillkommit på olika sätt. I vissa fall har lärarna bestämt reglerna. I andra fall har regelverket tillkommit genom en demokratisk process med eleverna. Brist på demokratisk process kan påverka känslan av meningsfullhet och allvaret i värdegrundsarbetet för eleverna. Vid föräldraintervjuerna framkommer att skolans regler är relativt välkända men eventuella påföljder när eleverna bryter mot reglerna är okända.

Inspektörerna vill peka på vikten av att skolan försäkrar sig om att alla elever är väl införstådda med skolans regler och att dessa utarbetas i samarbete med företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att rektorns förtrogenhet med skolans dagliga arbete är av god kvalitet men den samlade bedömningen är att området rektors ansvar är av mindre god kvalitet av skäl som anges här nedan.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt läroplanen är det rektors ansvar som skolans pedagogiska ledare att ta det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Vid inspektionsbesöket framkom att arbetet varierar vad gäller t.ex. värdegrundsarbete och ordningsregler, de individuella utvecklingsplanerna och att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov både mellan de fyra arbetslagen och mellan olika lärare. Om variationen på skolan blir för stor kan detta leda till att elevernas rätt till en likvärdig utbildning äventyras. Eleverna kan därmed få olika förutsättningar att nå de nationella målen. Det är rektorns roll att ta ansvar för att skolan gemensamt arbetar för att, i så hög utsträckning som möjligt, nå de nationella målen.

Som pedagogisk ledare bör rektorn ta ett mer aktivt ansvar för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen.

Rektors beslut

För att kunna ta det ansvar och fatta de beslut som ankommer på rektor är det viktigt att rektor har insikt i de förordningar som styr verksamheten.

Rektor fattar vissa beslut som inte är i överensstämmelse med författningarna. Detta gäller bland annat beslut om elevers rätt till svenska som andra språk, elevens val, elevernas möjligheter till språkval och elevernas deltagande vid utarbetandet av en likabehandlingsplan. Se vidare under respektive avsnitt i rapporten.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: I allt väsentligt bedömer inspektörerna att personalens utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver är av god kvalitet.

Kompetensutveckling

Skollag och läroplan föreskriver att skolans personal ska få den kompetensutveckling som krävs för att de på ett professionellt sätt ska kunna utföra sina uppgifter. Arbetsgivaren ska också vinnlägga sig om en planering av personalens kompetensutveckling.

Den kompetensutvecklingsplan som finns på skolan är inte känd av all personal och ett stort ansvar vilar på den enskilde läraren när det gäller den egna kompetensutvecklingen.

Inspektörerna vill peka på vikten av att kompetensutvecklingsinsatser grundas på en bedömning och analys av skolans behov för att bli mera framgångsrika i den målfyllelse som ligger i skolans uppdrag.

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,

12 (14)

- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka inslag som innebär en obetydlig kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet inom området är av mindre god kvalitet vilket behandlas nedan.

Garanterad undervisningstid

Timplanen

Rektor uppger att timplanen från 2002 för spåret inte är uppdaterad på länge och att Enebyskolan inte längre följer den. Detta leder till att rektor inte vet vilken total tid eleverna får under sin grundskoletid.

Inspektörerna vill påpeka vikten av att rektorerna i spåret uppdaterar och följer timplanen så att eleverna under sin grundskoletid får det garanterade antalet undervisningstimmar.

Rätt antal undervisningstimmar

Varje elev ska garanteras ett bestämt antal undervisningstimmar i respektive ämne.

I Enebyskolan finns den s.k. heltiden. Syftet med heltiden är att utveckla elevernas ansvarstagande över sina studier och resultat. För att skapa tid till heltiden, har tid tagits från svenska, matematik, de samhällsorienterande ämnena samt hela tidsutrymmet för elevens val. Elevernas faktiska användning av heltiden är olika beroende på elevens kunskapsutveckling, ambition och ansvarsförmåga. Eftersom skolan inte kan redovisa den erbjudna undervisningstiden i respektive ämne vet skolan inte heller om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar i respektive ämne.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin uppföljning av elevernas undervisningstid i respektive ämne.

Svenska som andraspråk

Enligt grundskoleförordningen ska svenska som andraspråk om det behövs anordnas för de elever som har annat modersmål än svenska. Undervisningen i svenska som andraspråk ska anordnas istället för svenska och det är rektor som beslutar om sådan undervisning ska anordnas för en elev.

Vid Enebyskolan organiseras undervisningen i svenska som andraspråk i vissa fall på så sätt att den pågår samtidigt som körsång eller den s.k. heltiden. Vid personal-

intervjuer framkommer att föräldrar får avgöra om de vill att eleverna ska ha svenska som andraspråk. Vidare framkommer att undervisningen i svenska som andraspråk inte sker enligt kursplanen i ämnet och att det finns elever som har både svenska och svenska som andraspråk. Svenska som andraspråk har då funktionen av stöd i svenska.

Detta sätt att anordna svenska som andra språk överensstämmer inte med kraven i grundskoleförordningen vilket skolan måste åtgärda.

Elevens val

I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen inom ramen för elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Urvalet ska vara allsidigt och skolan ska sträva efter att tillgodose elevernas val.

Heltiden kan av eleverna användas för att fördjupa sig i något ämne. Den kan också användas för att arbeta med något som eleven av olika skäl inte hunnit under ordinarie arbetspass. Heltiden används för vissa elever som extrastöd i svenska, engelska eller matematik. Vissa elever använder heltiden för att göra läxor.

Alla elever erbjuds inte elevens val, vilket måste åtgärdas.

Språkval

Skolan ska erbjuda minst två av språken franska, tyska och spanska som språkval. Om eleven och elevens vårdnadshavare så önskar det ska skolan som språkval i stället för dessa språk erbjuda bl.a. svenska och/eller engelska.

Vid skolan finns möjlighet att förutom tyska, franska och spanska välja "B-engelska". I "B-engelskan" ingår både svenska och engelska. Dock förekommer det även att tiden för "B-engelska" används som stöd i matematik. Skolan erbjuder inte heller eleverna att välja enbart svenska eller engelska som språkval.

Skolan erbjuder inte eleverna språkval i enlighet med grundskoleförordningen, vilket måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet inom området är av mindre god kvalitet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Rektor ska styra verksamheten och ansvara för ett systematiskt kvalitetsarbete så att skolan tydliggör och hävdar målen, når dem och följer upp dem.

Vid Enebyskolan har lärarna kunskap om vilka resultat de egna eleverna har. I vissa fall har lärarna kunskap om elevernas resultat även inom arbetslaget, men skolan har ingen gemensam bild över hur resultaten ser ut på skolnivå i samtliga ämnen. För att utnyttja skolans resurser på bästa sätt och för att öka måluppfyllelsen i förhållande till styrdokumentens krav behöver skolan följa upp och utvärdera måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Rektor behöver också i ett aktivt samspel med skolans personal i högre utsträckning diskutera och analysera måluppfyllelsen inom området kunskaper och inom området normer och värden samt vad man kan göra för att nå ännu bättre resultat inom dessa områden.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

I skolans kvalitetsredovisning beskrivs skolans förutsättningar, arbetet i verksamheten och till viss del utbildningens måluppfyllelse. De insatser som beskrivs i kvalitetsredovisningen har dock i flera fall inte utvärderats och därmed är det otydligt i vilken utsträckning skolans åtgärder bidragit till att nå ökad måluppfyllelse. De angivna målen och de beskrivna insatserna och resultaten av dessa hänger inte alltid ihop. I skolans kvalitetsredovisning redovisas inte utbildningsresultat i andra ämnen än svenska, engelska och matematik, vilket måste åtgärdas. Det framkommer i intervjuer att skolans kvalitetsredovisning inte är ett dokument som används av personalen i deras arbete med att utveckla skolan. Av intervjuerna framkom också att elever inte medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen, vilket måste åtgärdas.

Datum

Ort

2008-05-06

Linköping

Ingela Djurberg

Pontus Larsson

Johan Nilsson

Tabell 1 Resultatmått för elever, årskurs 9

	Enebyskolan			Norrköpings kommun			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Andel (%) som nått målen i alla ämnen	62,5	76,6	70,1	71,4	72,8	74,0	75,5	76,0	76,1
Andel (%) behöriga till nationellt program	85,9	89,5	81,1	85,8	88,3	87,1	89,2	89,5	89,1
Genomsnittligt meritvärde	195,2	196,5	200,7	200,4	200,2	204,0	206,3	206,8	207,3

Källa: Skolverkets statistik